

ALTER EGO 1 (učbenik)

Šentvid, 22. april 2010

Učbenik Alter Ego 1 (Hachette, 2006) je namenjen starejšim najstnikom in odraslim, ki začnajo z učenjem francoščine. Cilji in vsebine so prilagojeni Skupnim evropskim smernicam za poučevanje jezikov, kar pomeni, da pokriva raven A1 in delno A2, ki naj bi ju dosegli v približno 120 urah učenja. Učecemu (v nadaljevanju dijaku) tudi omogoča pripravo na izpit DELF A1.

Aktivna vloga dijaka je v učbeniku ključna. Učenje temelji na komunikacijskem pristopu, ki posebej razvija zmožnosti »savoir-faire« (sposobnosti, kaj storiti v danem položaju) in »savoir-être«.

Vsebina in zgradba učbenika

Učbenik je sestavljen iz 9 enot s po 3 lekcijami. Lekcije so kratke, vsaka je sestavljena iz dveh dvojnih strani, ki vsebujejo vaje za razvijanje sporazumevalnih zmožnosti sprejemanja (bralno in slušno razumevanje), tvorjenja (pisno in ustno izražanje) ter ustne in pisne interakcije.

Vsaka dvojna stran se začne z izhodiščnim besedilom, namenjenim slušnemu ali bralnemu razumevanju. Izhodiščna besedila so različnih vrst, in sicer *slušna*: dialog (str. 18), telefonski pogovor (str. 86), anketa (str. 116), radijski intervju (str. 148) ... ali *vidna*: program (str. 10), internetna stran (str. 20), obrazec (str. 23), razglednica (str. 42), mali oglasi (str. 54, 154), članki iz časopisov in revij (str. 76, 90, 150 ...), strip (str. 70), osebni dnevnik (str. 72), anketa (str. 74), brošura (str. 104), osebno pismò (str. 108), prodajni katalog (str. 122), gledališki spored (str. 137), naslovnica knjige (str. 146) ...

Na ta besedila so vezane vaje za bralno in/ali slušno razumevanje.

Na vsaki dvojni strani najdemo tudi »Point Langue« ter »Aide mémoire«, v katerih so povzeta glavna jezikovna znanja ali komunikacijski vzorci, ki jih prinaša lekcija, v »Point culture« pa temeljni civilizacijski poudarki. V spodnjem desnem robu prej omenjenih rubrik je dodan znak, ki usmerja dijaka k vaji v razdelku »S'exercer«, s katero lahko preveri ali utrdi svoja znanja.

Vaje so oštevilčene in v večini primerov jim je dodan piktogram, ki pojasnjuje glavno kompetenco, ki jo z vajo razvijamo (slušno ali bralno razumevanje ali izražanje), vsaka lekcija vsebuje tudi fonetične vaje, s poudarkom na značilnostih francoskega jezika (nosniki, vezanje, izpust, ritmične enote, naglaševanje, razločevanje glasov ...).

Delo z učbenikom uvaja »Fenêtre sur ...« (neke vrste Lekcija 0), ki prinaša temeljna znanja za ačetek dela (kako se predstaviti in pozdraviti, številke, abecedo, komunikacijo v razredu).

Vsaka enota se končuje z »Carnet de voyage«, ki prinaša družbeno kulturne vidike Francije in frankofonskih držav (npr. Francija v Evropi (str. 30), Pariz (str. 46, 47), francoski prazniki (str. 79), znane francoske osebnosti (str. 94, 95), Francozi in prosti čas (str. 143), Francozi in glasba (str. 110, 111), frankofonija (str. 32), različni statistični podatki, neverbalna komunikacija ...) v obliki različnih pisnih in govornih vaj.

Od tretje enote naprej vsako zaključuje stran z naslovom »Vers le portfolio, comprendre pour agir«, ki povzema znanje zaključene enote v obliki vprašalnika o vsebini, in hkrati dijaka vodi k razvijanju tehnik za samoocenjevanje (autoévaluation), prepoznavanje svojih učnih strategij (razvijanje kompetence Učenje učenja) ter samoiniciativnosti (vaja dijaku predlaga, naj prosí profesorja, da skupaj poiščeta aktivnosti za izboljšanje slabše usvojenih področij).

V zadnjem delu učbenika najdemo še »Horizons«, ki razlaga predvsem civilizacijske elemente (počitnice v Franciji, kako živeti s Francozi ter kviz iz splošne izobrazbe o Franciji).

in njenem jeziku ter kulturi). Sledijo še transkripcije poslušanih besedil, slovnični in fonetični povzetki, spregatve glagolov ter večjezični slovar.

K sistematičnosti in preglednosti učbenika poleg zgradbe pripomore tudi nazorno oblikovanje in barve, ter kombinacija fotografij in risb. Besedila sicer večinoma niso avtentična (ali pa njihov izvor ni označen), a so kljub temu raznolika in sodobna, primerna za izbrano ciljno publiko. Posebej za starejše najstnike so dokumenti v oblikah, ki jih najdemo na internetu (domače strani, forumi ...), lahko posebej privlačni, saj predstavljajo vrste besedil, s katerimi se največ srečujejo. Vaje, ki se pojavljajo v učbeniku, so zelo raznolike (dopolnite, odgovorite, zamenjajte, preberite, poslušajte, zaigrajte, razvrstite, opišite ...) in omogočajo aktivno vlogo dijaka, ki ne more več le pasivno poslušati razlage učitelja, ampak mora pri učenju sam aktivno sodelovati z opazovanjem, sklepanjem, preverjanjem ... Njegovo aktivno vlogo pri učenju spodbujajo tudi vaje za samoocenjevanje ob koncu vsake enote.

Skladnost z učnim načrtom

Učbenik Alter Ego 1 razvija poleg splošnih ciljev tudi splošne kompetence, predvidene v Učnem načrtu za francoščino, ki je bil potrjen na seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje v letu 2008. Tako v učbeniku najdemo vaje, ki spodbujajo k *sporazumevanju v maternem jeziku* (po opravljeni samooceni naj bi dijaki z učiteljem prediskutirali, na katerih področjih bi svoja znanja in kompetence še lahko izboljšali), *učenju učenja* (vaje, namenjene samoocenjevanju in samopresojanju doseženih znanj v razdelku Vers le portfolio), *kulturni kompetenci* (posebej ji je posvečena rubrika Point culture in vaje ob koncu vsake enote v Carnet de voyage), *socialni in državljanski kompetenci* (vaje, ki navajajo k delu v paru in skupinskemu delu, ter vaje, ki spodbujajo predstavitev določenih tem s podatki iz lastne države).

Tudi z vidika *ciljev in vsebin* je učbenik v skladu z učnim načrtom, saj tematska področja pokrivajo predvidene sklope: Jaz: osebni podatki (enota 1), telo (enota 5), oblačila (enota 7); Moj dom: družinski člani (enota 5), stanovanje in oprema (enota 9), praznovanja (enota 4); Moj svet: mesto, orientacija (enota 2), počitnice in potovanja (enoti 2 in 6), nakupovanje (enota 8), prosti čas in zabava, prireditve in šport (enote 3, 6 in 8); Moje okolje: hrana in pijača (enota 7 in 8), čas, vreme, podnebje (enoti 4 in 6); Tuje dežele: Francija in frankofonski svet, civilizacija, francoščina v Evropi in v svetu (skozi vse enote).

S pomočjo vaj, ki jih prinaša učbenik, lahko dijaki uspešno razvijajo tudi *sociolingvistično zmožnost*, saj posamezne vaje opozarjajo na položaj govorca, osnovna vpljudnostna pravila in pravila obnašanja ter razlike v jezikovnem registru, kakor to predvideva učni načrt. Enako v učbeniku za razvijanje *medkulturne in socialne zmožnosti* najdemo vaje in besedila o kulturnih, zgodovinskih in geografskih značilnostih Francije in frankofonskih dežel.

Za uspešno razvijanje *sporazumevalne zmožnosti* je vaj veliko. Primeri dejavnosti, ki so povezane z *zmožnostjo sprejemanja (bralnega in slušnega razumevanja)*, so sledeče: odgovarjanje na vprašanja, dopolnjevanje besedila, izpolnjevanje tabel, razvrščanje podatkov, izbirni in alternativni tip, povezovanje besedila in slike, ...

Dijaki razvijajo *zmožnost tvorjenja* s sledečimi vajami: izpolnjujejo obrazce, dopolnjujejo besedila, opišejo predmet, osebo, dogodek, napišejo razglednico, sporočilo, ...

Zmožnost ustnega in pisnega sporazumevanja dijaki razvijajo z igranjem vlog v različnih situacijah, pogovorom na podlagi iztočnice, tvorjenjem in odgovarjanjem na vprašanja, izražanjem mnenja, občutkov, opisovanjem slik, ...

in njenem jeziku ter kulturi). Sledijo še transkripcije poslušanih besedil, slovnični in fonetični povzetki, spregatve glagolov ter večjezični slovar.

K sistematičnosti in preglednosti učbenika poleg zgradbe pripomore tudi nazorno oblikovanje in barve, ter kombinacija fotografij in risb. Besedila sicer večinoma niso avtentična (ali pa njihov izvor ni označen), a so kljub temu raznolika in sodobna, primerna za izbrano ciljno publiko. Posebej za starejše najstnike so dokumenti v oblikah, ki jih najdemo na internetu (domače strani, forumi ...), lahko posebej privlačni, saj predstavljajo vrste besedil, s katerimi se največ srečujejo. Vaje, ki se pojavljajo v učbeniku, so zelo raznolike (dopolnite, odgovorite, zamenjajte, preberite, poslušajte, zaigrajte, razvrstite, opišite ...) in omogočajo aktivno vlogo dijaka, ki ne more več le pasivno poslušati razlage učitelja, ampak mora pri učenju sam aktivno sodelovati z opazovanjem, sklepanjem, preverjanjem ... Njegovo aktivno vlogo pri učenju spodbujajo tudi vaje za samoocenjevanje ob koncu vsake enote.

Skladnost z učnim načrtom

Učbenik Alter Ego 1 razvija poleg splošnih ciljev tudi splošne kompetence, predvidene v Učnem načrtu za francoščino, ki je bil potrjen na seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje v letu 2008. Tako v učbeniku najdemo vaje, ki spodbujajo k *sporazumevanju v maternem jeziku* (po opravljeni samooceni naj bi dijaki z učiteljem prediskutirali, na katerih področjih bi svoja znanja in kompetence še lahko izboljšali), *učenju učenja* (vaje, namenjene samoocenjevanju in samopresojanju doseženih znanj v razdelku Vers le portfolio), *kulturni kompetenci* (posebej ji je posvečena rubrika Point culture in vaje ob koncu vsake enote v Carnet de voyage), *socialni in državljanski kompetenci* (vaje, ki navajajo k delu v paru in skupinskemu delu, ter vaje, ki spodbujajo predstavitev določenih tem s podatki iz lastne države).

Tudi z vidika *ciljev in vsebin* je učbenik v skladu z učnim načrtom, saj tematska področja pokrivajo predvidene sklope: Jaz: osebni podatki (enota 1), telo (enota 5), oblačila (enota 7); Moj dom: družinski člani (enota 5), stanovanje in oprema (enota 9), praznovanja (enota 4); Moj svet: mesto, orientacija (enota 2), počitnice in potovanja (enoti 2 in 6), nakupovanje (enota 8), prosti čas in zabava, prireditve in šport (enote 3, 6 in 8); Moje okolje: hrana in pijača (enota 7 in 8), čas, vreme, podnebje (enoti 4 in 6); Tuje dežele: Francija in frankofonski svet, civilizacija, francoščina v Evropi in v svetu (skozi vse enote).

S pomočjo vaj, ki jih prinaša učbenik, lahko dijaki uspešno razvijajo tudi *sociolingvistično zmožnost*, saj posamezne vaje opozarjajo na položaj govorca, osnovna vpljudnostna pravila in pravila obnašanja ter razlike v jezikovnem registru, kakor to predvideva učni načrt. Enako v učbeniku za razvijanje *medkulturne in socialne zmožnosti* najdemo vaje in besedila o kulturnih, zgodovinskih in geografskih značilnostih Francije in frankofonskih dežel.

Za uspešno razvijanje *sporazumevalne zmožnosti* je vaj veliko. Primeri dejavnosti, ki so povezane z *zmožnostjo sprejemanja (bralnega in slušnega razumevanja)*, so sledeče: odgovarjanje na vprašanja, dopolnjevanje besedila, izpolnjevanje tabel, razvrščanje podatkov, izbirni in alternativni tip, povezovanje besedila in slike, ...

Dijaki razvijajo *zmožnost tvorjenja* s sledečimi vajami: izpolnjujejo obrazce, dopolnjujejo besedila, opišejo predmet, osebo, dogodek, napišejo razglednico, sporočilo, ...

Zmožnost ustnega in pisnega sporazumevanja dijaki razvijajo z igranjem vlog v različnih situacijah, pogovorom na podlagi iztočnice, tvorjenjem in odgovarjanjem na vprašanja, izražanjem mnenja, občutkov, opisovanjem slik, ...

AE1

Učbenik upošteva didaktična priporočila Učnega načrta za francoščino: predlagane dejavnosti so osredotočene na dijaka in njegovo aktivno vlogo v procesu učenja, usmerjajo in podpirajo samostojno razmišljanje in ustvarjalnost dijakov. Obenem so izbrane dejavnosti podobne naravnim ter spodbujajo k sodelovanju.

Učbenik Alter Ego 1 ustreza učnemu načrtu za gimnazije, zato ga predlagam v potrditev.

Barbara Cergolj